

**Werk
Saam**

Ontwerpbegroting 2019

Voorwoord

Als bestuursvoorzitter van WerkSaam heb ik de afgelopen bestuursperiode van dichtbij meegemaakt hoe WerkSaam zich als nieuwe organisatie ontwikkeld heeft. Ontwikkeling zit de organisatie in het bloed, en dat is precies hoe WerkSaam met haar cliënten omgaat. Leren en ontwikkelen om zo snel mogelijk op eigen benen te kunnen staan, al dan niet met een aanvulling of voorziening.

In alle gemeenten zijn recent de nieuwe raden geïnstalleerd. Zij moeten hun zienswijze geven op deze begroting. Menig nieuw raadslid zal zich in moeten werken in de complexe materie van de sociale zekerheid. Ook het besef dat WerkSaam naast de uitvoering van de Participatiewet een onderneming is, die commerciële opdrachten uitvoert, is nodig om deze Gemeenschappelijke Regeling goed te begrijpen.

WerkSaam zet in deze begroting op heldere wijze uiteen, wat de ontwikkelingen en ambities zijn voor 2019 en hoe de budgetten worden ingezet.

Inmiddels is WerkSaam een volwassen organisatie. We mogen er in ons Westfriesland trots op zijn, dat de transformatie in het Sociaal Domein zo goed verlopen is. We mogen er trots op zijn, dat we gegarandeerde werkgelegenheid kunnen bieden aan onze inwoners met een Wsw-indicatie en een indicatie Beschut Werk.

Mede daardoor hebben we in Westfriesland echt een inclusieve arbeidsmarkt. WerkSaam gaat door op de ingeslagen weg: een inclusieve arbeidsmarkt, werken naar vermogen. Want meedoen telt!

Namens het dagelijks bestuur

Dirk te Grotenhuis

Inhoudsopgave

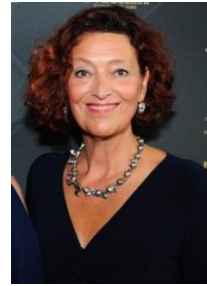
Voorwoord	2
Begroting in één oogopslag	4
Inleiding	5
Samenvatting	7
Leeswijzer	11
Arbeidsparticipatie	13
Wat willen we bereiken?	14
Wat gaan we daar voor doen in 2019?	14
Wat mag het kosten?	17
Begeleide Arbeidsparticipatie	19
Wat willen we bereiken?	20
Wat gaan we daar voor doen in 2019?	20
Wat mag het kosten?	21
Inkomensregelingen	23
Wat willen we bereiken?	24
Wat gaan we daar voor doen in 2019?	24
Wat mag het kosten?	26
Plustaken	28
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	32
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	40
Paragraaf financiering	41
Paragraaf verbonden partijen	43
Paragraaf bedrijfsvoering	44
Financiële begroting	47
Programma begroting	51
Investeringsbegroting	56
Meerjarenbegroting 2019-2022	57
Vaststelling algemeen bestuur	61
Bijlage 1 : Lijst van afkortingen	62
Bijlage 2: Overzicht per gemeente	63
Bijlage 3: Overzicht bijdrage gemeenten apparaatskosten	64

Begroting in één oogopslag

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2019. In deze begroting presenteren wij u, zowel inhoudelijk als financieel onderbouwd, onze plannen en ambities voor 2019.

Als uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Bbz en de bestrijding van laaggeletterdheid, liggen opdracht en budget op hoofdlijnen vast. In deze begroting leest u hoe we de budgetten willen besteden, en wat we daarvoor gaan doen.

WerkSaam maakt het verschil door vanuit missie, visie en strategie het beste te halen uit deze opdracht, en het budget optimaal te benutten. Daarbij kijken we ook naar actuele ontwikkelingen en houden rekening met de veranderende doelgroep.

Moeilijk bemiddelbaar

De doelgroep van de Participatiewet omvat alle bijstandsgerechtigden, de mensen met een indicatie Beschut Werk, en een deel van de mensen met een indicatie Banenafpraak. In 2017 daalde ons bestand voor het eerst. We merken dat onze huidige cliënten vaak te maken hebben met complexe problematiek. Schulden, armoede, verslaving, lichamelijke en veelal psychische beperkingen maken de stap naar werk steeds moeilijker. Dit vraagt om intensieve begeleiding. Een groot deel van onze cliënten kan niet fulltime werken vanwege een beperking. Die cliënten stimuleren wij om deeltijd te gaan werken.

Maatwerk kost geld

Dat betekent dat we naast de aandacht en het maatwerk dat wij nu al leveren, ons nog meer moeten richten op gespecialiseerde begeleiding. Daarom werken wij intensief samen met onderwijs-, taal- en GGZ instellingen. Psychische problematiek vergt/vraagt langdurige begeleiding. Als het resultaat is dat mensen aan het werk komen, levert dat veel voor hen én de maatschappij op.

Budgetten

De re-integratiebudgetten zijn op termijn niet toereikend. De hoogte van het Participatiebudget en de subsidie voor Wsw-medewerkers neemt jaarlijks af. Daardoor dreigt een tekort, terwijl er meer geld nodig is om die moeilijk bemiddelbare doelgroep te begeleiden.

Integrale samenwerking kan hier ook mogelijkheden bieden. Bredere samenwerking en het verbinden van diverse domeinen kan naar mijn mening voordeel opleveren voor de Westfriese gemeenten.

Werkgelegenheid

Het economisch tij zit nog steeds in de lift, er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Toch is er te weinig werk voor de doelgroep Participatiewet. WerkSaam blijft intensief samenwerken met werkgevers om opleidingstrajecten met baangarantie te realiseren. Ook voeren wij actief gesprekken met bedrijven die met Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hun werkzaamheden weer willen "reshoren"; terughalen naar Nederland.

Regeerakkoord

Het Kabinet Rutte III is eind 2017 uit de startblokken gekomen. Het regeerakkoord bevat een aantal maatregelen, dat impact heeft op het sociaal domein. Zo is een belangrijke maatregel de verandering van loonkostensubsidie naar loondispensatie in 2019. De uitwerking van deze en andere maatregelen is nog niet bekend. We kunnen de financiële consequenties daarom nog niet overzien. Mochten aanpassingen nodig zijn vanwege het regeerakkoord, dan melden en verwerken wij dit in de Voorjaarsnota 2019.

Kortom, veel maatschappelijke en economische ontwikkelingen die WerkSaam raken. Eén ding staat vast: WerkSaam gelooft erin, dat iedereen naar vermogen mee kan doen. Ook in 2019 maken we daar met volle overtuiging werk van!

Marjolijn Dölle, directeur

Samenvatting

In deze samenvatting leest u de belangrijkste doelen / KPI's van WerkSaam voor 2019 en hoe hoog de kosten zullen zijn.

- **Cliënten beoordelen ons gemiddeld met minimaal een 7**

Arbeidsparticipatie

- **700 plaatsingen op betaald werk.** Waarvan 50 voor cliënten die door een ziekte of gebrek niet het minimumloon kunnen verdienen.
- **75% van de cliënten die ontwikkelbaar zijn naar werk, heeft een re-integratieplan**
- **Cliënten ontwikkelen: cliënten stijgen gemiddeld één trede op de participatieladder in 2019**
- **Taalverbetering: 125 taaltrajecten voor laaggeletterden**
- **Voorkomen van verdringing: 90% van de zaken aangemeld bij de Commissie Voorkomen verdringing Westfriesland is geen verdringing**

**Begroting:
€ 6.005.000**

Begeleide Arbeidsparticipatie

- **80 fte Beschut Werk-plekken bieden.** Dit zijn gesubsidieerde banen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben.
- **25 Participatieplaatsen inzetten voor cliënten.** Cliënten die nog niet kunnen werken, doen vrijwilligerswerk als opstap naar een traject naar betaald werk.

**Begroting:
€ 16.540.000**

Inkomensregelingen

- **Voorkomen dat de uitkeringen worden toegekend terwijl dit niet nodig is: 30% van de aanmeldingen leiden niet tot een uitkering.**
- **Vermindering uitkeringslasten door actief terugvorderings- en verhaalsbeleid:
-80% van de debiteuren is bekend en worden minimaal één keer per jaar gecontroleerd op de**

**Begroting:
€ 51.318.000**

terugbetalingsmogelijkheden (actief incassobeleid)

-95% van alimentatie en onderhoudsplichtigen zijn in beeld en worden aangeschreven

- Stimuleren ondernemerschap: 10% meer deeltijd ondernemers dan 2018
- Handhaving/fraudebestrijding:
 - Tenminste twee themacontroles in 2019
 - Gemiddeld eenmaal per jaar toets op recht op uitkering

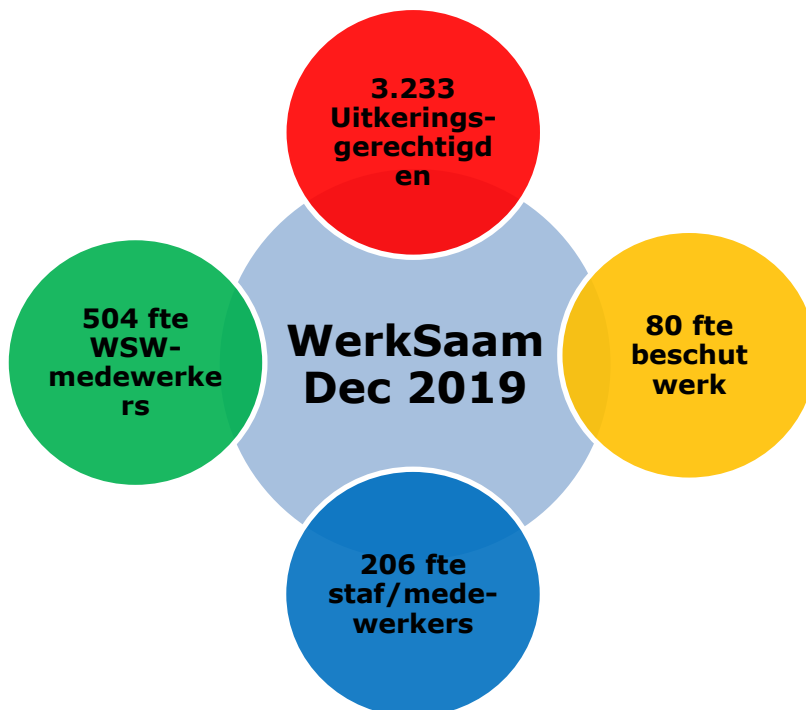
Bedrijfsvoering

- Ziekteverzuim onder stafmedewerkers is niet hoger dan 4%
- Ziekteverzuim onder gesubsidieerde medewerkers (WSW en beschut werk) is niet hoger dan 10,6%

Begroting
overhead:
€ 8.322.000

Naast onze kerntaken voeren wij een aantal "plustaken" uit voor de gemeenten. Hiervoor is € 492.000 begroot.

Verwachte aantallen 2019:

Uitkeringsgerechtigden (Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ)

WerkSaam verwacht dat de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden gelijk zal zijn aan de uitstroom. Toch nemen de kosten van het inkomensbudget toe. Dit komt omdat ook loonkostensubsidies uit dit budget betaald worden. Loonkostensubsidie wordt vooral ingezet voor personen die geen uitkering hebben bij WerkSaam maar wel onder de doelgroep van de Participatiewet vallen.

Wet Sociale Werkvoorziening

Het aantal mensen met een WSW-dienstverband neemt met circa 4% af vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en natuurlijk verloop. WerkSaam ontvangt voor de salarissen van WSW-medewerkers subsidie. Deze subsidie is minder dan de salariskosten. Het tekort dekken wij vanuit het re-integratiebudget. Dit tekort loopt jaarlijks op. Hierdoor blijft een steeds kleiner deel van het re-integratiebudget over voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling.

Beschut werk

WerkSaam heeft in 2019 vanuit het Rijk een taakstelling van 80 fte voor beschut werk. WerkSaam kan dit ook realiseren, als er voldoende mensen zijn die een indicatie beschut werk krijgen.

Personeel WerkSaam

Voor de wettelijke taken en plustaken die wij in 2019 moeten uitvoeren verwachten wij 206 fte personeel nodig te hebben. WerkSaam voert in 2018 een onderzoek uit om de optimale formatie te bepalen. Bij het opstellen van deze begroting was de uitkomst hiervan nog niet bekend.

Financiën

Bij het opstellen van de begroting 2019 zijn de BUIG-budgetten vanuit het Rijk nog niet bekend gemaakt. In de begroting is het voorlopige BUIG-budget 2018 opgenomen (publicatie september 2017). De overige budgetten zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2017. Via de voorjaarsnota 2019 wordt de begroting 2019 bijgesteld, onder andere voor de BUIG-budgetten 2019 en (bestands) ontwikkelingen in 2018. Omdat de budgetten in de loop van 2019 verder aangepast zullen worden, bijvoorbeeld op basis van de mei- en septembercirculaire, ontvangt u in het vierde kwartaal de laatste bijstelling van de begroting 2019 via de najaarsnota.

De loonkosten en overige kostencomponenten zijn in de begroting 2019 geïndexeerd op basis van de regionale afspraken. Deze indexering leidt tot een bijstelling van de bijdrage van de gemeenten ter dekking van de apparaatskosten.

Voor de schommelingen in de bedrijfsvoeringskosten, gebruikt WerkSaam haar reserve. Zo hoeven gemeenten hiervoor geen extra budget vrij te maken. Het hiermee gemoede bedrag is € 463.000.

De begroting is taakstellend. De uitgaven moeten passen binnen het beschikbare budget. Een uitzondering hierop is het budget voor de uitkeringen. Wanneer de uitgaven voor inkomensvoorzieningen hoger zijn dan het totaal aan rijksbijdragen en terugvorderingen is een aanvullende bijdrage per gemeente noodzakelijk.

Leeswijzer

De volgende hoofdstukken gaan in op de diverse programma's. Dit zijn:

- Arbeidsparticipatie
- Begeleide Arbeidsparticipatie
- Inkomensregelingen
- Plus-, extra en overige taken

Drie vragen staan hierbij steeds centraal:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daar voor doen in 2019?
- Wat mag het kosten?

Dan volgt een aantal verplichte onderdelen conform het besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

De algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, de paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, verbonden partijen en bedrijfsvoering. Met tot slot de cijfermatige begroting 2019.

Als afsluiting zijn er de bijlagen met een lijst met afkortingen en een overzicht met de opbouw van de financiële bijdragen per gemeente.

Arbeidsparticipatie

Het programma Arbeidsparticipatie omvat alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen.

Inleiding

Een groot deel van onze cliënten kan niet één-op-één geplaatst worden op een vacature. Vanwege een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking is een aangepast takenpakket of veel ondersteuning nodig. WerkSaam is trots op de vele sociale werkgevers die werk en kansen geven aan onze cliënten en medewerkers.

Door cliënten en Wsw-medewerkers te stimuleren om te werken naar vermogen, bevordert WerkSaam de uitstroom. Vanuit het WerkgeversServicepunt (WSP) Noord-Holland Noord benaderen wij werkgevers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans te geven. Werkgevers kunnen bij het WSP ook terecht voor informatie en advies.

WerkSaam motiveert werkgevers om kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Daarom heeft WerkSaam het platform Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) Westfriesland bedacht. WerkSaam zet, samen met het WSP, werkgevers die maatschappelijk verantwoord ondernemen in de schijnwerpers. Dit zijn:

- Smaakmakers; bedrijven die de intentie hebben om werknemers aan te nemen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
- Proud partners; werkgevers die minimaal 5% aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst hebben of minimaal 5% aan diensten en leveringen afnemen van personeel uit deze doelgroep.

ondernemen met je !

Wat willen we bereiken?

We willen in 2019 zoveel mogelijk cliënten aan het werk helpen. Daarom is er een zichtbaar en toegankelijk WSP. In het WSP krijgen werkgevers advies en ondersteuning bij personele vraagstukken. Ook willen wij werkgevers enthousiast maken voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

WerkSaam maakt met elke cliënt die zich kan ontwikkelen naar werk een re-integratieplan. Afhankelijk van de kansen en belemmeringen van de cliënt, kijken wij naar hun vaardigheden en mogelijkheden. Dit is altijd maatwerk. Zo laten wij cliënten concrete werkervaring opdoen (bij werkgevers of intern bij WerkSaam). Daarnaast bieden wij bijvoorbeeld sollicitatietrainingen en vakgerichte opleidingen met baangarantie.

Taalproblemen zijn vaak een grote barrière bij het vinden en behouden van een baan. Als cliënten de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, biedt WerkSaam taaltrajecten aan.

Wat gaan we daar voor doen in 2019?

700 plaatsingen

Een plaatsing betekent dat de cliënt een arbeidscontract heeft voor minimaal drie maanden. De 700 plaatsingen worden gerealiseerd door een gezamenlijke werkgeversbenadering vanuit het WSP, het ontwikkelen van arrangementen met werkgevers, samenwerking met economische zaken van de gemeenten en het bieden van nazorg na plaatsing.

50 plaatsingen uit de doelgroep banenafspraken

Van de 700 plaatsingen worden 50 plaatsingen gerealiseerd voor cliënten die vallen onder de doelgroep banenafspraken. Landelijk is de afspraak dat er uiterlijk in 2026 125.000 extra banen komen voor mensen met een indicatie banenafspraken. Deze banen staan open

voor mensen uit het doelgroepenregister (*). De banenafpraak(**) geldt voor werkgevers (overheid en bedrijfsleven). Het WSP ondersteunt werkgevers bij het invullen van die afspraak.

() Het doelgroepenregister is een landelijk register, waarin alle mensen staan met een indicatie banenafpraak. Een indicatie banenafpraak wordt afgegeven als door ziekte of handicap niet het minimumloon kan worden verdiend.*

(**) De banenafpraak houdt in dat er tot 2025 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking worden gerealiseerd. Alle werkgevers kunnen voor deze extra banen (extra plaatsingen) zorgen.

75% van de cliënten (vanaf trede 3 van de doelladder) heeft een re-integratieplan

Het percentage van het aantal cliënten met een re-integratieplan is ten opzichte van 2018 verhoogd van 70% naar 75%. Vanaf 2018 is de groep waarvoor een re-integratieplan wordt opgesteld breder geworden. We gaan uit van het totale cliëntenbestand inclusief partners en kwetsbare jongeren, ingedeeld vanaf trede drie van de doelladder (in plaats van de participatieladder).

Bemiddelbare en ontwikkelbare cliënten stijgen gemiddeld één trede op de participatieladder per jaar

Het is belangrijk dat de groei van onze cliënten op de participatieladder*) zichtbaar is. Dat is ook de vraag van de gemeenteraden. De methodiek stellen we in 2018 vast en presenteren we in de rapportage "kwartaal in beeld uitgebreid".

**) Een participatieladder is een meetinstrument waarmee wordt*

vastgesteld wat de mate van participatie van een cliënt in de samenleving is.

125 taaltrajecten voor laaggeletterden

WerkSaam is naast de uitvoering van de Participatiewet ook verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid. Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de samenwerking met andere partijen. Het Taalhuis Westfriesland is opgezet om begeleiding en doorverwijzing van laaggeletterden steeds beter te laten lopen. Ook het vinden van laaggeletterden (bijvoorbeeld bij het UWV en bij WerkSaam zelf) lukt steeds beter.

Het taalaanbod wordt gefinancierd uit het educatiebudget. Dit budget staat niet in deze begroting, omdat het Rijk dit budget toekent aan de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio (Alkmaar).

90% van de zaken aangemeld bij de Commissie Voorkomen verdringing Westfriesland is geen verdringing

WerkSaam is zich bewust van het risico van verdringing. Verdringing kan ontstaan door de inzet van re-integratieinstrumenten zoals werken met behoud van uitkering of proefplaatsingen. Om oneerlijke concurrentie te voorkomen is een aantal maatregelen genomen. Er gelden afspraken over de inzet van re-integratieinstrumenten. Als er alsnog vragen, zorgen of klachten over verdringing zijn, kunnen deze gemeld worden bij de commissie.

Wat mag het kosten?

Arbeidsparticipatie x €1.000,-	Realisatie 2017	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil Begr.19 VJN 18
Rijksbijdrage	3.238	3.996	4.090	4.381	291
Couleur locale	190	80	77	85	8
Bijdrage gemeenten	0	1.324	1.591	1.539	-52
Baten	3.428	5.400	5.759	6.005	246
Trajectkosten	-740	-490	-700	-700	0
Couleur locale	-190	-80	-77	-85	-8
Dekking WSW kosten	-583	-1.432	-1.420	-1.580	-160
Directe kosten	-1.915	-3.398	-3.561	-3.639	-78
Lasten	-3.428	-5.400	-5.759	-6.005	-246
Saldo	0	0	0	0	0

Toelichting

Binnen het programma Arbeidsparticipatie zijn de baten en lasten aan elkaar gelijk. Het budget dat WerkSaam van de regiogemeenten als opdrachtgever ontvangt, is taakstellend. Incidentele overschrijdingen worden door het weerstandsvermogen van WerkSaam opgevangen.

Een andere afspraak met de Westfriese gemeenten is dat 10% van de beschikbare middelen inzetbaar zijn voor couleur locale. Niet alle gemeenten hebben de middelen in 2019 beschikbaar gesteld.

WerkSaam stelt zich tot doel om re-integratie zoveel mogelijk in eigen beheer uit te voeren.

Toelichting verschil begroting 2018

Baten

De bedragen die gemeenten ontvangen van het Rijk zijn aangekondigd in de septembercirculaire 2017. Deze bedragen zijn verwerkt in de begroting 2019. De bijstelling ten opzichte van 2018 wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere taakstelling Beschut Werk-plekken.

Lasten

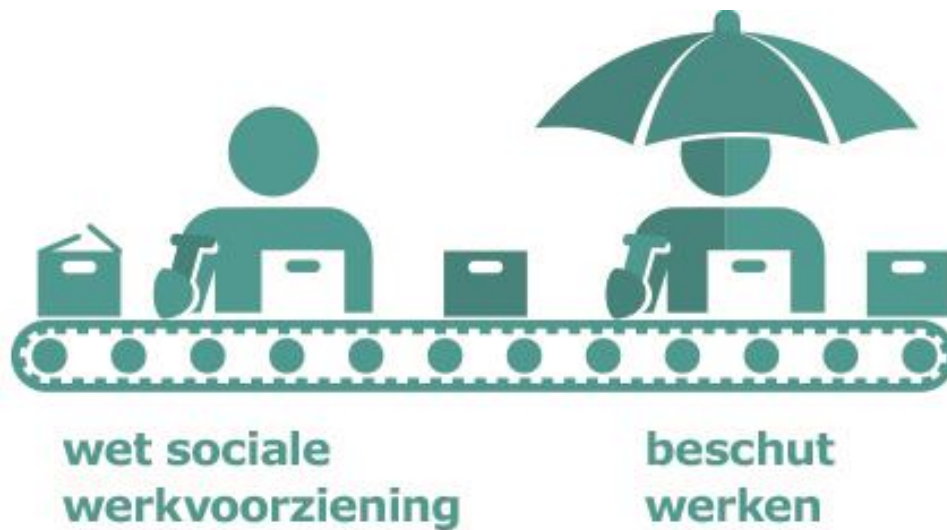
Het fluctuerende tekort op de (oude) Wsw-activiteiten zorgt voor druk op de integratie-uitkering sociaal domein. Dit blijft landelijk een punt van zorg. Het re-integratie budget samen met het Wsw-budget vormt een deel van de integratie-uitkering sociaal domein. Het tekort op het Wsw-budget drukt derhalve op het re-integratiebudget. Dit komt omdat het subsidiebedrag per Se Wsw jaarlijks daalt met ca. € 500. Door de invoering van het Lage Inkomensvoordeel (LIV) is de stijging van de dekking van de Wsw-kosten uit het re-integratiebudget in de begroting 2019 beperkt gebleven tot € 1.580.000.

De verhoging van de directe kosten re-integratie heeft te maken met een indexering van de lasten.

Begeleide Arbeidsparticipatie

Het programma Begeleide Arbeidsparticipatie omvat alle voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.

Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over de uitvoering van Beschut Werk, de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Participatieplaatsen. Mensen die door een arbeidshandicap aan de zijlijn van de arbeidsmarkt staan, helpt WerkSaam zinvol werk te doen, aangepast aan hun talent en tempo.

Voor inwoners die alleen met veel begeleiding en in aangepast werk kunnen werken, bestaat de voorziening Beschut Werk. Dit is een betaalde baan, waar een indicatie van WerkSaam voor nodig is. Het UWV adviseert over de indicatie Beschut Werk. De werkplek kan bij een werkgever of bij WerkSaam zijn.

Met de komst van de Participatiewet is de toegang tot de Wsw afgesloten en neemt de groep Wsw-medewerkers langzaam af.

Bij een Participatieplaats gaat het niet om het werk zelf, maar om het leren werken of het wennen aan werken en werkomstandigheden om cliënten te activeren. Er is nog geen sprake van regulier werk of werkomstandigheden. Dit vergroot voor de cliënt de kansen op de arbeidsmarkt.

In dit hoofdstuk beschrijven wij onze doelen voor Beschut werk, Wsw en Participatieplaatsen.

Wat willen we bereiken?

Realisatie Beschut Werkplekken in overeenstemming met taakstelling

We zorgen ervoor dat in 2019 voldoende Beschut Werk-plekken gerealiseerd worden om aan de taakstelling van de overheid te voldoen. Uiteraard dit voor zover mogelijk aangezien dit afhankelijk is van het aantal geïndiceerde personen. De (voorlopige) taakstelling en het doel is 80 fte.

Komend jaar willen we extra aandacht besteden aan de persoonlijke begeleiding van de cliënt. Medewerkers die instromen op een beschutte werkplek hebben namelijk veelzijdige problemen op lichamelijk en/of psychisch gebied. De doelgroep heeft daarom speciale aandacht nodig als het gaat om begeleiding op de werkplek. WerkSaam biedt passende begeleiding door inzet van een jobcoach.

Gemeente	2019
Drechterland	4
Enkhuizen	7
Hoorn	40
Koggenland	5
Medemblik	13
Opmeer	3
Stede Broec	8
Totaal	80

Wat gaan we daar voor doen in 2019?

80 fte Beschut Werk-plekken

WerkSaam signaleert welke cliënten geschikt zijn voor Beschut Werk en zorgt voor de indicatiestelling na advies door het UWV. Wij zetten ons netwerk in (scholen, UWV, zorginstellingen en werkgevers) om deze cliënten te vinden en te plaatsen, zowel intern als extern.

Een goed voorbeeld van Beschut Werk is het opzetten van een naaiatelier in samenwerking met Leviaan, waarbij werk en dagbesteding gecombineerd worden. Ook starten we met een pilot om te kijken of binnen het verpakkingsbedrijf doorstroom haalbaar is van dagbesteding naar betaald werk.

25 Participatieplaatsen

In 2019 benutten we de mogelijkheden van participatieplaatsen beter en breder. Doel is het maken van samenwerkingsafspraken om cliënten die (tijdelijk) niet terug kunnen keren in het arbeidsproces te bemiddelen voor een Participatieplaats.

Omdat bij veel non-profitorganisaties een enorme behoefte bestaat aan vrijwilligers, kan de inzet van participatieplaatsen uitkomst bieden. We zoeken daarom vooral aansluiting bij onze ketenpartners om 25 participatieplaatsen te realiseren.

Wat mag het kosten?

Begeleide Arbeidsparticipatie x €1.000,-	Realisatie 2017	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil Begr.19 VJN 18
Rijksbijdrage	14.489	13.359	13.368	12.628	-740
Dekking WSW kosten uit arbeidsparticipatiebudget	582	1.432	1.420	1.580	160
Baten	15.071	14.791	14.788	14.208	-580
WSW personeelskosten	-15.071	-14.791	-14.788	-14.208	580
Lasten	-15.071	-14.791	-14.788	-14.208	580
Totaal WSW	0	0	0	0	0
Te realiseren TW beschut werk	-149	-425	-181	-284	-102
Lasten	-149	-425	-181	-284	-102
Totaal BW	-149	-425	-181	-284	-102
Toegevoegde Waarde	6.127	6.233	6.016	6.016	0
Bijdrage gemeenten	8.503	1.929	1.962	2.048	86
Baten	14.630	8.162	7.977	8.064	86
Directe Kosten	0	-1.750	-1.962	-2.048	-86
Lasten	0	-1.750	-1.962	-2.048	-86
Totaal directe kosten	14.630	6.412	6.016	6.016	0
Saldo	14.481	5.987	5.834	5.732	-102

Toelichting

Met de komst van de Participatiewet is instroom in de Wsw niet meer mogelijk. Het aantal personen werkzaam in de Wsw neemt af, we verwachten dat het aantal in 2019 uitkomt op 504 fte. Door natuurlijk verloop, zoals pensionering en overlijden, daalt het aantal cliënten in de Wsw over de tijd geleidelijk met ca. 4% per jaar.

Door de sluiting van de Wsw voorziening is de doelgroep Beschut Werk ontstaan. Deze doelgroep kent een stijgende lijn en een bijzondere financieringsvorm. De kosten worden deels gefinancierd uit het BUIG-budget (loonkostensubsidie) en deels uit het creëren van toegevoegde waarde. De begeleidingskosten worden gefinancierd uit het participatiebudget.

Toelichting verschil begroting 2018

Wsw

Baten

De bedragen, die gemeenten ontvangen van het Rijk zijn aangekondigd in de septembercirculaire 2017. Deze bedragen zijn verwerkt in de begroting 2019. Het verschil tussen de werkelijke loonkosten en de rijksbijdrage wordt verrekend met het re-integratiedeel van de integratie-uitkering sociaal domein. De afname van de baten wordt veroorzaakt door enerzijds de afname van het bestand en anderzijds de afname van het subsidiebedrag per fte.

Lasten

Door de afname van het aantal Wsw-medewerkers dalen de personeelskosten.

Beschut Werk

De lasten Beschut Werk nemen toe door de hogere aantallen Beschut Werk-medewerkers.

Directe kosten

De verhoging van de directe kosten heeft te maken met een indexering van de lasten.

Inkomensregelingen

Het programma Inkomensregelingen omvat alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen.

Inleiding

De groep inwoners met een bijstandsuitkering verandert. Door de afbouw van de Wsw en de Wajong komen steeds meer inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in de bijstand terecht. De hogere pensioenleeftijd zorgt ervoor dat mensen langer in de uitkering blijven. Ook de instroom van statushouders zorgt voor een toename van het aantal inwoners in de bijstand.

Gelijktijdig zien we dat kansrijke cliënten door de economische groei uitstromen en mogelijke instromers (aanvragers) voortijdig een baan vinden.

Minder werkloosheid betekent nog niet dat het aantal bijstandsccliënten afneemt. En dus hebben gemeenten relatief hoge bijstandsuitgaven. Het bijstandsbestand bestaat op dit moment grofweg uit een derde deel zorgcliënten, een derde deel cliënten ontwikkelbaar op de lange termijn en een derde deel cliënten plaatsbaar op de korte termijn. Dat beeld kantelt. We merken dat onze huidige cliënten vaak te maken hebben met complexe problematiek. Schulden, armoede, verslaving, lichamelijke en veelal psychische beperkingen maken de stap naar werk steeds moeilijker. Dit vraagt om intensieve begeleiding. Een groot deel van onze cliënten kan niet fulltime werken vanwege een beperking. Die cliënten stimuleren wij om deeltijd te gaan werken.

WerkSaam heeft baat bij de economische groei, maar vooral bij werkgevers die werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans geven. Werkgevers die bijvoorbeeld de moed hebben om vacatures te splitsen in deeltaken. Zodat cliënten die niet aan het functieprofiel voldoen, maar prima een aantal deeltaken kunnen uitvoeren, ook in dienst kunnen komen.

Per saldo verwachten we in 2019 een gelijkblijvend bestand, dat overeenkomt met de voorspelling van het Centraal Planbureau (CPB).

Over welke uitkeringen gaat het:

- Algemene bijstand en Loonkostensubsidie¹ (Participatiewet)
- uitkeringen IOAW, IOAZ en BBZ

Wat willen we bereiken?

- Minder instroom
- Meer uitstroom
- Beheersen uitgaven voor uitkeringen

Wat gaan we daar voor doen in 2019?

Voorkomen dat de uitkeringen worden toegekend terwijl dit niet nodig is

30% van de aanmeldingen leiden niet tot een uitkering

Re-integratie- of scholingskansen benutten wij voordat een uitkering is toegekend.

Zorgvuldige beoordeling van iedere aanmelding. Voor, tijdens en na het intakegesprek bekijken wij de persoonlijke en financiële situatie van onze cliënten.

Vermindering uitkeringslasten door actief terugvorderings- en verhaalsbeleid

- **80% van de debiteuren is bekend en worden minimaal één keer per jaar gecontroleerd op de terugbetalingsmogelijkheden (actief incassobeleid)**
- **95% van alimentatie en onderhoudsplichtigen zijn in beeld en worden aangeschreven**

Actief debiteurenbeleid: regelmatige controle van de (ex)cliënten met een openstaande schuld. Regelmatig controleren en vervolgens aanschrijven voor de terugbetaling van deze schuld. Vertrekpunt is de financiële

¹ Mogelijk in 2019 loondispensatie

situatie van de (ex)cliënt.

Wij schrijven alle alimentatie- en onderhoudsplichtigen aan bij de aanvang van de uitkering. Het innen van alimentatie- en onderhoudsbijdrage zorgt voor minder uitkeringslasten.

Stimuleren zelfstandig ondernemerschap

10% meer deeltijd ondernemers dan 2018

Zelfstandig ondernemen biedt kansen om niet (langer) afhankelijk te zijn van een uitkering. WerkSaam heeft de kennis van Bbz in huis. De Bbz-consulenten adviseren de coaches en dragen kennis aan hen over. De coaches kunnen hierdoor hun cliënten beter adviseren en stimuleren om als zelfstandige aan het werk te gaan.

Handhaving/fraudebestrijding

- **Tenminste twee themacontroles in 2019**
- **Gemiddeld eenmaal per jaar toets op recht op uitkering**

Themacontrole richt zich op een specifiek onderwerp of een bepaalde groep cliënten. Bijvoorbeeld meerdere keren per jaar verblijf in het buitenland of het bezit van meerdere auto's. Zo voorkomen en bestrijden wij fraude.

WerkSaam voert dagelijks rechtmatigheidscontroles uit. Bij elke verandering van de uitkering controleren we of de uitkering nog steeds correct wordt uitbetaald.

Wat mag het kosten?

Inkomensregelingen x €1.000,-	Realisatie 2017	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil Begr.19 VJN 18
Rijksbijdrage	43.601	43.400	44.588	44.588	0
Terugontvangsten	1.154	1.079	1.079	1.079	0
Baten	44.755	44.479	45.667	45.667	0
AB uitkeringslasten	-42.564	-42.842	-41.904	-41.904	0
IOAW uitkeringslasten	-2.633	-2.535	-2.535	-2.535	0
IOAZ uitkeringslasten	-252	-231	-231	-231	0
BBZ starters	-271	-377	-377	-377	0
Loonkostensubsidie	-631	-1.125	-1.080	-1.440	-359
Lasten	-46.351	-47.110	-46.127	-46.487	-359
Eigen bijdrage BUIG	-1.596	-2.632	-460	-820	-359
Rijksbijdrage	360	364	364	364	0
Terugontvangsten	394	910	396	396	0
Baten	754	1.274	760	760	0
Levensonderhoud	-157	-318	-185	-185	0
Kapitaalverstrekking	-416	-753	-435	-435	0
Onderzoekskosten	-160	-208	-165	-165	0
Lasten	-733	-1.279	-785	-785	0
Eigen bijdrage BBZ	21	-5	-25	-25	0
Bijdrage gemeenten	1.724	5.908	4.390	4.890	500
Baten	1.724	5.908	4.390	4.890	500
Directe Kosten	0	-3.271	-3.906	-4.046	-141
Lasten	0	-3.271	-3.906	-4.046	-141
Totaal Directe kosten	1.724	2.637	485	844	359
Saldo	149	0	0	0	0

Toelichting

Gemeenten, die meer geld uitgeven aan uitkeringen dan het budget dat de gemeenten vanuit het Rijk krijgen, kunnen een vangnetuitkering aanvragen.

Om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering dienen de gemeenten aan een beperkt aantal voorwaarden te voldoen. De onafhankelijke Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet beoordeelt of een verzoekende gemeente aan alle geldende procedurele en inhoudelijke voorwaarden voldoet. Vervolgens adviseert de toetsingscommissie de minister van SZW over de te nemen beslissing. De minister neemt in beginsel het advies van de commissie over. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering in 2019 zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend.

WerkSaam streeft er naar de uitkeringslasten in 2019 zo laag mogelijk te houden.

Toelichting verschil begroting 2018

BUIG

Baten

Deze begroting gaat uit van de voorlopige budgetten 2018. Er heeft nog geen nadere publicatie plaatsgevonden over de budgetten van 2019.

Omdat de uitgaven voor inkomensvoorzieningen hoger zijn dan het totaal aan rijksbijdragen en terugvorderingen is een aanvullende bijdrage per gemeente noodzakelijk. Dit is conform de gemaakte afspraken. In voorkomende gevallen kan de gemeente gebruik maken van de vangnetregeling.

Lasten

De lasten loonkostensubsidie nemen in 2019 toe. Dit zijn lasten voor:

- Een aanvullende betaling aan cliënten die zijn uitgestroomd uit de uitkering of jongeren vanuit het praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs maar niet over voldoende loonwaarde beschikken. Het aantal personen dat WerkSaam plaatst met loonkostensubsidie neemt toe. De meeste mensen zullen langdurig gebruik maken van de loonkostensubsidie (omdat zij niet in staat zijn zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen). De ontwikkelingen met betrekking tot de loondispensatie zijn op het moment van het opstellen van dit document niet bekend en niet verwerkt. Mogelijke gevolgen zullen in de voorjaarsnota 2019 worden meegenomen.
- De lagere verdien capaciteit van Beschut Werk-medewerkers.

BBZ

Baten

Deze begroting gaat uit van de voorlopige budgetten 2018.

Lasten

Lasten zijn aangepast aan de jaarcijfers van 2017.

Plustaken

Dit programma gaat over de extra taken die WerkSaam op verzoek van en voor rekening van de regiogemeenten uitvoert.

Inleiding

WerkSaam vervult een aantal basistaken. Dit zijn re-integratie, inkomensverstrekking en de aanpak van laaggeletterdheid. Daarnaast kunnen gemeenten plus-, extra en overige taken afspreken.

Voor 2019 gaat het om de volgende taken naast de basistaken:

- Aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand)
- Debiteurenbeheer bijzondere bijstand
- Deelname aan de gebiedsteams gemeente Hoorn
- Aanbieden lokale dienstverlening Enkhuizen

Vanaf 2019 hebben we voor de Plustaken geen KPI's meer.

De inhouding en doorbetaling van collectieve ziektekostenvergoeding is formeel geen plustaak. Het is een activiteit die gemeenten voorheen uitvoerden in het kader van de bijzondere bijstand. Voor Enkhuizen, Hoorn, Medemblik voert Werkzaam deze activiteiten uit. Hiervoor worden geen kosten doorbelast.

Wat mag het kosten?

Plus Taken x €1.000,-	Realisatie 2017	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil Begr.19 VJN 18
Extra Re-integratie	353	415	415	0	-415
Baten	353	415	415	0	-415
Extra Re-integratie	-353	-415	-415	0	415
Lasten	-353	-415	-415	0	415
Totaal Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
BB i.h.k.v. BBZ	12	40	40	40	0
Ontvangsten BB	226	153	153	153	0
Verstrekking aanvullende norm jongeren	316	184	184	184	0
Baten	554	377	377	377	0
BB i.h.k.v. BBZ	-12	-40	-40	-40	0
Ontvangsten BB	-226	-153	-153	-153	0
Verstrekking aanvullende norm jongeren	-316	-184	-184	-184	0
Lasten	-554	-377	-377	-377	0
Totaal Inkomensregelingen	0	0	0	0	0
Inzet in Wijkteams gemeenten	97	113	115	115	0
Baten	97	113	115	115	0
Inzet in Wijkteams gemeenten	-97	-113	-115	-115	0
Lasten	-97	-113	-115	-115	-
Totaal Wijkteams	0	0	0	0	0
Directe kosten	0	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0	0
Totaal directe kosten	0	0	0	0	0
Totaal Plus, extra en overige taken	0	0	0	0	0

Toelichting verschil begroting 2018

De gemeente Hoorn heeft besloten vanaf 2019 geen middelen voor intensivering van re-integratietrajecten meer beschikbaar te stellen.

De afname van de directe kosten is het directe gevolg van de afname van het aantal uit te voeren taken.

Risico

Om plustaken uit te voeren is personeel nodig, wanneer besluitvorming bij gemeenten laat plaatsvindt, zorgt dit voor onnodige druk op de bedrijfsvoering van WerkSaam.

KR
SPECULAAS
MOPPEN

PECU
MOPPE
SPECULAAS
MOPPEN

SPECULAAS
MOPPEN

SPECULAAS
MOPPEN

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

WerkSaam beschikt niet over algemene dekkingsmiddelen, om die reden is geen overzicht algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft hoe wij financiële risico's kunnen opvangen op korte en lange termijn. Het gaat er om dat wij een buffer (=weerstandsvermogen) hebben, zodat wij onze meerjarenplannen zonder problemen kunnen uitvoeren. De omvang van de buffer is afhankelijk van de actuele risico's die wij lopen. De algemene reserve gebruiken wij hiervoor als buffer.

De algemene reserve mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen. De gemeenten in Noord-Holland Noord stellen dit percentage als richtlijn vast en de Westfriese gemeenten volgen deze richtlijn. WerkSaam heeft met de deelnemende gemeenten afgesproken dat een hoger weerstandsvermogen mogelijk is als dit uit een risicoanalyse blijkt.

Naast de algemene reserve kennen we ook een aantal bestemmingsreserves. In deze reserves hebben wij geld opzij gezet voor een speciaal doel.

Onderstaande tabel geeft weer wat de omvang is van onze reserves. Daarnaast is te zien wat er bij gekomen is en wat er is afgegaan.

Specificatie verloop Reserves (x € 1.000)	1-1-2019	Mutaties 2019	1-1-2020
Algemene reserves	2.198		2.198
Bestemmingsreserve in mindering van bijdrage gemeenten	926	-463	463
Bestemmingsreserve huisvesting	3.595	-148	3.447
Bestemmingsreserve verlofrisico	142	-20	122
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	129	-30	99
	6.990	-661	6.329

Bestemmingsreserves

De begroting kent verschillende bestemmingsreserves. Onttrekkingen aan deze reserves komen ten gunste van de programmarekening.

1. Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

Deze reserve heeft als doel schommelingen in de bedrijfsvoering op te vangen als gevolg van onverwachte ontwikkelingen.

2. Bestemmingsreserve huisvesting

Deze reserve is gevormd tijdens het realiseren van het pand op Dampten 26 te Hoorn. Gebruik van deze reserve stelt WerkSaam in staat om de jaarlijkse afschrijvingskosten te compenseren.

3. Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze reserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met zijn gedetacheerde medewerkers. Onder verlofrisico wordt verstaan het door WerkSaam niet beïnvloedbare verlof van de gedetacheerde en niet het verlof van de ambtenaren die de gedetacheerde begeleiden. Indien gedetacheerden het extra opgebouwde verlof opnemen, vindt dekking vanuit deze reserve plaats. Deze reserve wordt in overleg met de accountant in een aantal jaren afgebouwd.

4. Bestemmingsreserve sectorplan NHN

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor:

- a. activiteiten gericht op Wsw'ers of de nieuwe doelgroep van de Participatiewet;
- b. activiteiten gericht op bevordering en ontwikkeling van expertise van de medewerkers van WerkSaam;
- c. activiteiten gericht op de transformatie / innovatie van de infrastructuur.

Weerstandsvermogen

De grootte van de buffer is afhankelijk van de actuele risico's. In deze paragraaf beschrijven we die risico's en bepalen we vervolgens hoe groot de buffer moet zijn om die risico's op te vangen. Dit voorkomt dat we bij tegenvallers steeds moeten bezuinigen of extra geld vragen aan de gemeenten. Hoe groot het weerstandsvermogen moet zijn is afhankelijk van de actuele risico's die WerkSaam loopt.

Risicoanalyse

De risico's zijn onderverdeeld in risico's voor WerkSaam en risico's die de gemeenten lopen.

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen (x €1.000)			
Risico's	Kans	Impact	Benodigd weerstandsvermogen
Bepaling hoogte over te dragen participatiebudget	5%	12.000	600
Uitnutting re-integratie budget	15%	3.816	572
Commerciële activiteiten	15%	3.900	390
Kosten bedrijfsvoering	3%	16.170	485
Totaal:			2.047

Bepaling hoogte over te dragen participatiebudget

Het risico "Bepaling hoogte over te dragen participatiebudget " heeft zich in 2018 voorgedaan. Een gemeente heeft het participatiebudget aan WerkSaam niet overgedragen. Dit risico hebben wij op 5% geschat. Inmiddels zijn nadere afspraken met de betreffende gemeenten gemaakt over de betaling van het budget. Wij zijn van mening dat art. 24 van de Gemeenschappelijke regeling niet aan de gewenste afspraken voldoet en ruimte laat voor misinterpretatie. Uit deze ruimte ontstaat ook het genoemde risico.

Uitnutting re-integratiebudget

Dit risico valt uiteen in:

- a. Tekort Wsw. Het tekort Wsw dekken wij vanuit het re-integratiebudget. Dit tekort loopt jaarlijks op. Hierdoor blijft een steeds kleiner deel van het re-integratiebudget over voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden.
- b. Overschrijding re-integratiebudget. Het streven naar een optimale inzet van het re-integratiebudget kan leiden tot een overschrijding. Een overschrijding van het re-integratiebudget is voor rekening en risico van WerkSaam. Wij streven er naar het re-integratiebudget jaarlijks volledig in te zetten.

Commerciële activiteiten

Vermindering commerciële activiteiten en daarmee verlaging van de toegevoegde waarde (minder dekking van kosten) is een risico. De commerciële activiteiten omvatten onder andere groenonderhoud, schoonmaak etc. voor gemeenten, overheidsinstellingen en bedrijven. Wij zijn afhankelijk van een aantal grote klanten. Als een grote klant wegvalt heeft dat een grote invloed op de toegevoegde waarde.

Kosten bedrijfsvoering

WerkSaam staat garant voor de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast neemt WerkSaam deel aan regionale en ad hoc (innovatie) projecten. Ook hebben wij te maken met personeelsmutaties of langdurig ziekteverzuim. Dit alles kan schommelingen in de kosten voor bedrijfsvoering met zich meebrengen.

Risico's gemeenten

Rijksvergoeding niet toereikend

Bij gemeenten bestaat onzekerheid over de hoogte van de te ontvangen rijksvergoedingen. De onzekerheid en daarmee het risico valt uiteen in:

- a. BUIG budget. Het definitieve budget is tijdens het opstellen van deze begroting nog niet bekend. Daarnaast gaat het om open einde regelingen waarbij het Rijk niet alle lasten vergoedt. Hiervoor is een vangnetregeling met een eigen risico per gemeente.
- b. Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD) onderdeel Re-integratie. Vanaf 2019 worden de re-integratiemiddelen voor uitkeringsgerechtigden samengevoegd met de Algemene Uitkering. Hierdoor is niet meer te zien welk deel bedoeld is voor re-integratie.
- c. Beschut Werk. Bij het berekenen van de subsidie voor Beschut Werk wordt er vanuit gegaan dat Beschut Werkers 30% van hun loonkosten verdienen. Dit is niet altijd het geval. De subsidie is hierdoor lager dan de kosten.

Inzet re-integratiebudget voor tekort op de Wsw

Dit risico is toegelicht bij de risico's van WerkSaam (2a). Door de oplopende Wsw-tekorten bestaat het risico dat er geen financiële middelen over blijven om re-integratieactiviteiten uit te voeren voor uitkeringsgerechtigden. Dit kan gevolgen hebben voor de uitkeringslasten doordat uitstroom uit de uitkering achterblijft. Dit heeft een negatief effect op risico 1a van de deelnemende gemeenten.

Het benodigde weerstandsvermogen berekenen wij als volgt:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	ultimo 2019
Stand algemene reserve (=beschikbare weerstandcapaciteit)	2.198
Benodigde weerstandcapaciteit	2.047
Ratio	1,07

Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten staan garant voor alle financiële verplichtingen van WerkSaam. Zij moeten zorgen voor voldoende financiële middelen. Dit staat in artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling.

Kengetallen BBV

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van WerkSaam. Een kengetal is een getalsverhouding die vergelijking tussen vergelijkbare organisaties eenvoudig maakt. De

kengetallen lichten we eerst toe. Er bestaan (nog) geen landelijke richtlijnen over de hoogte van de kengetallen. Vervolgens presenteren we de uitkomsten per kengetal voor de jaren 2017, 2018 en 2019, opgenomen in de tabellen hieronder. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor WerkSaam niet van toepassing. De kengetallen 2018 en 2019 zijn gebaseerd op de kengetallen uit de jaarrekening 2017.

1. **Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**

De netto schuldquote geeft inzicht in de hoogte van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Normaal gesproken is het een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In het geval van WerkSaam is er geen sprake van rentelasten of aflossingen.

2. **Solvabiliteitsratio**

De solvabiliteitsratio geeft inzicht of WerkSaam goed in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe financieel gezonder de organisatie.

3. **Structurele exploitatieruimte**

Met dit kengetal wordt aangegeven welke structurele ruimte WerkSaam heeft om de eigen lasten te dragen. Dit percentage geeft aan of een stijging van de baten en/of een daling van de lasten nodig is.

Het algemeen bestuur heeft de volgende normen geformuleerd met betrekking tot de kengetallen:

Kengetallen BBV	Categorie A minste risico	Categorie B gemiddeld risico	Categorie C meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Voor de netto schuldquote en het solvabiliteitsratio heeft WerkSaam de ambitie die uit te laten komen in categorie A. Voor de structurele exploitatieruimte is B voldoende.

De kengetallen en normering is als volgt:

Kengetallen BBV	J2017	B2018	B2019	B2019 Score
Netto schuldquote				
Zonder correctie doorgeleende gelden	-3%	-3%	-3%	A
Met correctie doorgeleende gelden	-3%	-3%	-3%	A
Solvabiliteitsratio	71%	71%	71%	A
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	11%	11%	11%	A
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren				
Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicatoren
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,97
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,98
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	48,47
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	1,79%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	10,07%
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	83.770
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Drechterland	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2,42%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Enkhuizen	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	6,63%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Hoorn	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	6,29%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Koggenland	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2,40%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Medemblik	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	3,50%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Opmeer	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2,87%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin Stede Broec	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4,31%
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin gewogen gemiddelde	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4,57%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Drechterland	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	68,90%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Enkhuizen	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	66,70%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Hoorn	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	66,00%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Koggenland	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	70,30%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Medemblik	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	68,10%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Opmeer	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69,20%

Beleidsindicatoren				
Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicatoren
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie Stede Broec	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	67,20%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Drechterland	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,61%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Enkhuizen	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,40%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Hoorn	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,39%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Koggenland	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,51%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Medemblik	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,12%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Opmeer	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,20%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren Stede Broec	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,54%
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,02%
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	0,331
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	0,025

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf informeren wij u over ons bedrijfspand, Dampden 26 in Hoorn. Dit bedrijfspand is het enige onroerend goed in eigendom van WerkSaam.

Ontwikkelingen

In 2019 verbeteren wij de toegang en faciliteiten van ons pand en daarmee de dienstverlening aan onze cliënten. Wij willen de beschikbare ruimte efficiënter gebruiken. De aanpassingen aan het bedrijfspand vinden gefaseerd plaats.

Het onderhoudsplan passen we naar behoefte aan. In het onderhoudsplan staat wat wanneer moet gebeuren om het pand in goede staat te houden. Zo voeren wij jaarlijks controles uit, bijvoorbeeld een inspectie van het dak en het pand buitenom.

Voor grote onderhoudswerkzaamheden reserveren wij elk jaar een bedrag. Dit bedrag is in de begroting verwerkt.

Paragraaf financiering

Inleiding

Deze paragraaf laat het financiële reilen en zeilen van WerkSaam zien. Het gaat hier over financiële risico's. De financieringsrisico's voor WerkSaam zijn nihil.

Beheersen financieringsrisico's

Wij beperken de financieringsrisico's door voorzichtig met de beschikbare financiële middelen om te gaan. Belangrijke normen voor de beheersing van de financieringsrisico's zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

De kasgeldlimiet is een bedrag dat wij kunnen lenen op basis van de begrote lasten. Het gaat hier om leningen met een looptijd korter dan een jaar. Bij leningen met een looptijd langer dan een jaar kijken we naar de renterisiconorm.

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met een looptijd van een jaar of langer te beperken. Dit komt er op neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

Wij maken geen gebruik van externe financiering. Hierdoor lopen wij geen financieringsrisico's.

Financiering van de investeringsuitgaven

Wij verwachten in 2019 alle investeringen met eigen middelen te financieren.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit de gemeente voor diverse uitgaven vindt tijdig plaats. Incidenteel maken wij gebruik van het rekeningcourantkrediet. Bij de Bank Nederlandse Gemeenten mag WerkSaam 5,8 miljoen als tijdelijk krediet gebruiken.

Overzicht EMU-saldo

EMU Saldo (x € 1.000)	
Onderdeel	Bedrag
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en onttrekking uit reserves.	-661
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	898
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	184
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	-1.078
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord.	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0
Berekend EMU-saldo	-657

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin WerkSaam een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bijvoorbeeld door een plaats in het bestuur, stemrecht of door het verstrekken van een lening. De verbonden partijen helpen WerkSaam om haar eigen doelen te realiseren.

WerkSaam kent twee verbonden partijen, WerkSaam Verloning B.V. en Westfriese Hoveniers B.V. Deze partijen stellen WerkSaam in staat om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij reguliere werkgevers te plaatsen.

WerkSaam Verloning B.V.

WerkSaam is volledig eigenaar van WerkSaam Verloning B.V. Deze partij biedt verloningsmogelijkheden aan.

Westfriese Hoveniers B.V.

WerkSaam is voor 50% eigenaar van Westfriese Hoveniers B.V. Deze partij biedt groenvoorzieningswerkzaamheden aan en onderhoudt bedrijfsgroen voor diverse organisaties, bedrijven en gemeenten.

De hieronder opgenomen bedragen zijn de laatst vastgestelde gegevens van de verbonden partijen.

Overzicht van Verbonden Partijen (bedragen x € 1.000)									
Naam (programma)	Plaats	Openbaar belang (doel)	Deelname verplicht?	Veranderingen	VV 1-1-2017	EV 1-1-2017	VV 31-12-2017	EV 31-12-2017	Resultaat 2017
WerkSaam Verloning B.V. (prog.3)	Hoorn	Verloning en re-integratiebedrijf	Autonome keuze	Jaarcijfers 2017	628	159	673	189	30
Westfriese Hoveniers B.V. (prog.1)	Waarland	Plaatsen van mensen in de arbeidsmarkt.	Autonome keuze	Jaarcijfers 2017	170	198	177	207	30

VV= vreemd vermogen

EV= eigen vermogen

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

In dit hoofdstuk krijgt u een kijkje in de keuken van WerkSaam. Wij vertellen iets over ons personeel, de facilitaire dienstverlening, automatisering en informatisering en het financiële beheer.

Personeel

Wij hebben gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde medewerkers. Gesubsidieerde medewerkers zijn personen met een Wsw-indicatie of een indicatie Beschut Werk waarvoor WerkSaam subsidie ontvangt.

Vanaf 1 januari 2015 geeft het UWV geen nieuwe indicaties meer af voor de Wsw. Dit betekent dat het aantal Wsw'ers langzaam afneemt. Dit geldt ook voor WerkSaam. Het Rijk schat deze afname voor 2019 op ongeveer 5%. WerkSaam verwacht een lager percentage en gaat uit van 4%.

Voor 2019 hebben wij een taakstelling om 80 fte beschut werk-plekken te creëren. De definitie voor een beschut werk-plek is een aangepaste werkplek voor gemiddeld 31 uur per week.

Voor de wettelijke taken die wij in 2019 moeten uitvoeren denken we 206 fte nodig te hebben. We zijn op dit moment bezig met een formatiecalculatiescan. Deze is nog niet afgerond derhalve nog niet verwerkt in de begroting 2019.

Ziekteverzuim

	Ziekteverzuim: NGP: 4%
---	-------------------------------

	Ziekteverzuim: Wsw: 10,6%
---	----------------------------------

Facilitaire dienstverlening

In 2019 willen wij vanuit één locatie blijven werken, Dampden 26 in Hoorn. Maar ook in de regio blijven wij actief. Bijvoorbeeld: WerkSaam Café in Stede Broec.

Informatisering en automatisering

In samenwerking met de Vrije Universiteit van Amsterdam doen we onderzoek naar welke data (informatie) voorspellende waarde hebben en waar we deze kunnen vinden. WerkSaam en het UWV hebben deze data. Er is ook informatie bij andere ketenpartners binnen het Sociaal Domein. Tot slot is er open data, die vrij beschikbaar zijn (big data).

Door data te analyseren kunnen we voorspellingen doen om:

- onze dienstverlening te verbeteren;
- proactief beleid te bepalen;
- betere prognoses te maken ten behoeve van begrotingen.

Door kenmerken van een cliënt te combineren met andere data kunnen we sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen snel in beeld brengen. Ook kunnen we voorspellen waar de grootste banenkansen zijn en welke middelen we kunnen inzetten om deze kansen te vergroten. Hiermee kunnen we onze cliënten beter begeleiden in het vinden van werk.

De resultaten van dit onderzoek dragen ook bij aan bredere vraagstukken binnen het Sociaal Domein. We gaan bijvoorbeeld ook onderzoeken welke persoons- en gedragskenmerken bij jeugd er voor kunnen zorgen dat iemand op school blijft of werk vindt. En dus niet vroegtijdig uitvalt.

We gebruiken de verzamelde data ook voor regionale ontwikkelingen en voor het in kaart brengen van de gevolgen voor de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld: Hoeveel banen worden er

gecreëerd wanneer een buitenlandse onderneming zich in de regio vestigt? Hiermee kan beter worden ingespeeld op de match tussen vacature aanbod en de mogelijkheden van onze cliënten.

Door het verkrijgen van meer inzicht in de lokale arbeidsmarkt en de mogelijkheden van onze cliënten kunnen wij een betere voorspelling doen van de bestandsontwikkeling. Daardoor kunnen we een betere prognose van lasten voor de begroting maken.

Financieel beheer

WerkSaam heeft als doel alle werkprocessen te beschrijven en de verbindingen tussen de diverse afdelingen inzichtelijk te maken. Op deze wijze streven naar een efficiënte bedrijfsvoering. Het screenen van processen met behulp van LEAN-methodiek draagt ook bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering. LEAN is een methodiek waarmee overbodige stappen uit processen weg worden gehaald en zo efficiënt mogelijk wordt gewerkt. Dit komt de dienstverlening aan onze cliënten ten goede.

Door onze interne controle worden de processen met financiële gevolgen op rechtmatigheid getoetst. Deze controles stellen ons in staat om verbeteringen te realiseren en in control te zijn.

Clienttevredenheidsonderzoek

Clienttevredenheidsonderzoek (CTO)

Clienttevredenheid is minimaal 7

Wij willen de clienttevredenheid van onze cliënten doorlopend meten. Dit doen wij in de vorm van doorlopende clienttevredenheidsonderzoeken. Deze onderzoeken meten de cliëntervaringen, clienttevredenheid en kwaliteit van onze dienstverlening. Met deze doorlopende onderzoeken willen we onze dienstverlening naar onze cliënten verantwoorden, verbeteren en blijven vernieuwen.

Financiële begroting

Uitgangspunten

In artikel 1, lid 1 van de financiële verordening van WerkSaam Westfriesland is opgenomen dat het dagelijks bestuur voor 15 januari de uitgangspunten van de begroting aanbiedt aan het algemeen bestuur.

Hieronder vindt u naast een algemeen onderdeel de uitgangspunten van de begroting gesplitst in baten en lasten per programma.

Algemeen

Jaarlijks worden de regionale uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in Westfriesland voor wat betreft de loon- en prijscompensatie toegezonden door de gemeente Hoorn. Deze kaders worden meegenomen in de begroting. Er heeft een correctie plaatsgevonden op de indexatie van 2018. Daarmee voldoen we aan de kaderbrief en is de aanvullende loonindexatie over 2018 verrekend. De indexatie 2019 betreft 3,9% voor de looncomponent en 2,7% voor de overige kostencomponenten.

Vanwege de schommelingen in de bedrijfsvoering is meerjarig (tot en met 2019) een onttrekking geraamd aan de reserve "in mindering op bijdrage gemeenten". Door deze onttrekking blijven verhogingen van de gemeentelijke bijdragen ten behoeve van de apparaatskosten beperkt, behoudens loon- en prijscompensatie en wijzigingen tussen de gemeenten onderling, die worden veroorzaakt door de actualisering van de verdeelsleutel.

Programma Arbeidsparticipatie

Het programma arbeidsparticipatie bevat:

- Arbeidsontwikkeling
- Arbeidsbemiddeling

Cliënten van WerkSaam krijgen een individueel re-integratieplan gericht op werk. Dit betekent dat per cliënt gekeken wordt welke ondersteuning nodig is. Daarbij is het uitgangspunt dat WerkSaam zoveel mogelijk in eigen beheer uitvoert. De bedrijfsvoering is er dus op gericht dat de coaching en begeleiding van cliënten door personeel van WerkSaam wordt uitgevoerd.

Het effectief inzetten van het re-integratiebudget heeft als doel om zoveel mogelijk cliënten te laten uitstromen naar werk en zo een positief effect te hebben op het programma Inkomensregelingen.

Baten

In de begroting 2018 wordt het budget voor de Re-integratie gebaseerd op de publicatie van de budgetten bestemd voor de Re-integratie in de uitkering sociaal domein dat bekend is gemaakt in de meest recente circulaire.

Lasten

Het beschikbare budget moet passend zijn voor de uitgaven.

Programma Begeleide Arbeidsparticipatie

Het programma begeleide arbeidsparticipatie bevat;

- Wsw
- Beschut Werk

Cliënten van WerkSaam krijgen een individueel re-integratieplan gericht op werk. In sommige gevallen is werk in een reguliere organisatie niet mogelijk. Wij bieden die mensen, die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden kunnen werken, een kans naar vermogen te laten participeren in de samenleving.

Baten

Wsw

- Voor de Wsw wordt het budget gebaseerd op de publicatie van de budgetten bestemd voor de Wsw in de integratie-uitkering sociaal domein dat bekend is gemaakt in de meest recente circulaire.
- Het tekort op de Wsw wordt gefinancierd uit het re-integratiedeel van de integratie-uitkering sociaal domein.

Beschut Werk

De financieringssystematiek voor Beschut Werk is als volgt:

- Max. 70% loonkostensubsidie (uit de BUIG).
- De begeleiding van een beschut werkplek wordt betaald uit het re-integratiedeel van de integratie uitkering sociaal domein.
- 30% gerealiseerde toegevoegde waarde; kanttekening hierbij is dat dit landelijk het uitgangspunt is, in de praktijk wordt deze 30% vaak niet gehaald en wordt een tekort verwacht.

Lasten

Wsw

Voor de Wsw-lonen wordt in 2019 de vastgestelde cao gehanteerd.

Beschut Werk

Voor de lonen Beschut Werk wordt de regeling arbeidsvoorwaarden Beschut Werk gehanteerd. Wanneer landelijke afspraken worden gemaakt zullen deze als uitgangspunt dienen.

Programma Inkomensregelingen

Het programma Inkomensregelingen bevat;

- BUIG²
 - Algemene Bijstand
 - IOAW
 - IOAZ
 - BBZ Starters
 - Loonkostensubsidie
- BBZ

WerkSaam heeft geen invloed op het aantal inwoners in Westfriesland dat een aanvraag doet voor bijstand (levensonderhoud). Dat blijkt uit de top vijf van instroomredenen (2017):

- Vluchtelingen
- Einde WW-uitkering
- Einde dienstverband / terugval in inkomen
- Beëindigen huwelijk / relatie
- Verhuizing vanuit een andere gemeente

WerkSaam heeft wel invloed op het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom door onder andere:

- goede screening bij aanvraag (preventie);
- bemiddelen van jongeren tijdens de wettelijke zoektijd naar werk of onderwijs;
- goed zicht op de potentie van onze cliënten door gebruik van de participatieladder en doelladder;
- cliënten te stimuleren om te werken naar vermogen: fulltime als het kan en anders in deeltijd;
- invoering handhaving nieuwe stijl en omgekeerde toets;
- goede werkgeversdienstverlening, acquisitie van vacatures, bij elkaar brengen van vraag en aanbod;
- juiste instrumenten inzetten voor cliënten om hen te kunnen plaatsen op werk;

² De rechtmatigheidstoets van de zorgklanten valt onder het programma Inkomensregelingen.

-
- goede ondersteuning van ondernemers om hen zo spoedig mogelijk weer in het eigen levensonderhoud te laten voorzien;
 - effectief inzetten op handhaving, voorkomen van fraude.

Baten

Het budget voor de BUIG en BBZ is gebaseerd op de voorlopige budgetten 2019 (publicatie september 2017). Wanneer de uitgaven voor inkomensvoorzieningen hoger zijn dan het totaal aan rijksbijdragen en terugvorderingen is een aanvullende bijdrage per gemeente noodzakelijk. Dit is conform de gemaakte afspraken.

Lasten

Uitgangspunt is de uitkeringslast conform de inschatting op basis van het cliëntenverloop tot nu toe en de prognoses van het CPB.

De meerjarenbegroting gaat uit van een ongewijzigd beleid voor 2019 en de daaropvolgende jaren. We verwachten een gelijkblijvend bestand ten opzichte van 1 januari 2018.

Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de volgende ontwikkelingen:

- positieve ontwikkeling van de arbeidsmarkt als gevolg van een aantrekkende economie;
- steeds moeilijker bestand bemiddelbare cliënten;
- aanhoudende hoge instroom doordat de doelgroep van voormalig Wajong en Wsw moeilijk plaatsbaar is op de reguliere banen en door het van overheidswege vastgestelde vluchtelingenbeleid;
- door de verhoging van de AOW-leeftijd is er sprake van een langere verblijfsduur in de uitkering.

Programma Plustaken

De GR biedt gemeenten de mogelijkheid om taken te intensiveren of om WerkSaam extra of plustaken uit te laten voeren. Het gaat hierbij om opdrachten van individuele gemeenten. Voor de begroting 2019 is het uitgangspunt dat de taken gelijk blijven aan 2017:

- aanvullende norm levensonderhoud jongeren
- uitvoeren debiteurenbeleid bijzondere bijstand
- deelname WerkSaam aan gebiedsteams Hoorn
- bijzondere bijstand in het kader van de BBZ

Baten

De baten binnen het programma Plustaken bestaan uit de doorbelastingen naar gemeenten en de ontvangsten van de debiteuren voor de bijzondere bijstand voor die gemeenten, die dit hebben overgedragen als plustaak.

Lasten

De lasten binnen het programma Plustaken betreft verstrekkingen van de betreffende plustaken.

Programma begroting

Programmaplan			
Bedragen x € 1.000	2019		
Programma	Baten	Lasten	Saldo
Arbeidsparticipatie	6.005	-6.005	0
Begeleide Arbeidsparticipatie	22.272	-16.540	5.732
Inkomensregelingen	51.318	-51.318	0
Plus Taken	492	-492	0
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead	1.929	-8.322	-6.393
VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Saldo baten / lasten	82.016	-82.677	-661
Toevoeging / onttrekking reserves	661		661
Resultaat	82.677	-82.677	0

Binnen de programma's zijn de baten en lasten toegelicht. Het saldo voor verrekening met de reserve bedraagt € 661.000. Daar staat een viertal geplande onttrekkingen uit de reserves tegenover. Dit zijn:

Reserve Huisvestingslasten € 148.000

Afschrijving vindt plaats ten laste van de exploitatie. Hier tegenover staat jaarlijks een onttrekking aan de bestemmingsreserve.

Reserve verlofrisico € 20.000

Deze reserve wordt in overleg met de accountant in tien jaren afgebouwd. Vrijval vindt plaats ten gunste van de exploitatie.

Reserve ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage € 463.000

Het doel van deze reserve is de verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoering.

Voor Data Science wordt jaarlijks een bijdrage van WerkSaam van € 30.000 verwacht.

Voor de overzichtelijkheid wordt hieronder nog de post overhead toegelicht:

Overhead x €1.000,-	Realisatie 2017	Begroting 2018 (*)	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil Begr.19 VJN 18
Bijdrage gemeenten	8.503	2.293	1.547	1.929	382
Baten	8.503	2.293	1.547	1.929	382
Personeelskosten	-11.147	-4.701	-4.242	-4.449	-207
Afschrijvingen	-799	-999	-840	-898	-58
Vaste lasten en onderhoud activa	-892	-951	-922	-922	0
Automatiseringslasten	-1.172	-1.156	-1.063	-1.065	-3
Overige bedrijfslasten	-955	-955	-975	-988	-13
Rente					
Lasten	-14.965	-8.762	-8.042	-8.322	-280
Saldo	-6.462	-6.469	-6.495	-6.393	102

(*) De gewijzigde systematiek met betrekking tot het toerekenen van overhead vanaf de begroting 2018 maakt de vergelijking met de realisatie 2017 op regelniveau niet mogelijk.

Onderstaande tabel geeft meer inzicht in de ontwikkeling van de totale personeelskosten (direct en indirect):

	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019	Vershil B2019 - VJN 2018
Directe kosten Arbeidsparticipatie	-3.398	-3.561	-3.639	-78
Directe kosten Beg. Arbeidsparticipatie	-1.750	-1.962	-2.048	-86
Directe Kosten Inkomensregelingen	-3.271	-3.906	-4.046	-141
Directe kosten Plus taak	-258	-260	-98	162
Indirecte loonkosten OH	-4.312	-3.787	-3.968	-182
Totaal salarissen	-12.989	-13.476	-13.799	-325

De verhoging van de bijdrage wordt veroorzaakt door de indexatie. De loonkosten stijgen met 3,9% en de overige kostencomponenten met 2,7% conform de regionale afspraken.

Incidentele baten en lasten

De begroting 2019 bevat geen incidentele baten en lasten.

Verloop overzicht reserves

Specificatie verloop Reserves (x € 1.000)	1-1-2019	Mutaties 2019	1-1-2020
Algemene reserves	2.198		2.198
Bestemmingsreserve in mindering van bijdrage gemeenten	926	-463	463
Bestemmingsreserve huisvesting	3.595	-148	3.447
Bestemmingsreserve verlofrisico	142	-20	122
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	129	-30	99
	6.990	-661	6.329

Verloop overzicht voorzieningen

Specificatie verloop Voorzieningen (x € 1.000)	1-1-2019	Mutaties 2019	1-1-2020
Onderhoudsegalisatievoorziening	1.251	76	1.327
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	436	30	466
	1.687	106	1.793

Verdeelsleutels

Voor de bijdrage in de kosten van de Westfriese gemeenten hanteert WerkSaam de volgende verdeelsleutels:

Programma	Verdeelsleutel
Arbeidsparticipatie	
Re-integratie activiteiten	Ingebracht participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein
Begeleide arbeidsparticipatie	
Wsw	Wsw-budget uit de integratie-uitkering sociaal domein
Beschut werk	Verdeelsleutel bedrijfsvoering / apparaatskosten
Inkomen	
BUIG, Bbz	Werkelijke baten en lasten (geen verdeelsleutel)
Bedrijfsvoering	
Apparaatskosten (directe en indirecte) en toegevoegde waarde	50% aantal cliënten WWB, 25% aantal inwoners en 25% uitvoeringskosten
Overige dekking uit bestemmingsreserves	50% aantal cliënten WWB, 25% aantal inwoners en 25% uitvoeringskosten
Plus, extra en overige taken	
Uitvoeringskosten	Doorbelasting werkelijke kosten

Verloopoverzicht verdeling bedrijfsvoering/apparaatskosten (x €1.000,-)								
Begroting	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
Begr. 2019	554	920	4.825	613	1.555	348	748	9.562
VJN 2018	512	932	4.575	539	1.468	308	671	9.006
Begr. 2018	497	898	4.498	537	1.420	304	663	8.817
Jaarrek. 2017	479	854	4.336	519	1.369	297	648	8.503
Verloop in procenten								
Begr. 2019	5,79%	9,62%	50,46%	6,41%	16,26%	3,64%	7,82%	100,00%
VJN 2018	5,68%	10,35%	50,80%	5,98%	16,30%	3,42%	7,45%	100,00%
Begr. 2018	5,64%	10,19%	51,02%	6,09%	16,10%	3,45%	7,52%	100,00%
Jaarrek. 2017	5,64%	10,04%	51,00%	6,10%	16,10%	3,50%	7,63%	100,00%

Gemeentelijke opdrachtverlening (bonus/malus regeling)

De begroting vermeldt een toegevoegde waarde die bestaat uit de omzet minus de directe kosten van de omzet uit commerciële activiteiten bij gemeenten en bedrijven. De regeling is in 2017 geactualiseerd en is per 1 januari 2018 ingegaan.

De omvang van gemeentelijke opdrachten fluctueert. Minder opdrachtvolume resulteert in een lagere dekking van apparaatskosten. Dat betekent uiteindelijk dat alle gemeenten via de verdeelsleutel een hogere bijdrage betalen. Om te voorkomen dat alle gemeenten het effect voelen van een lager opdrachtvolume van één gemeente, is onderling een minimale omzet afgesproken.

Op het moment dat een gemeente in een jaar onder het afgesproken minimum belandt, verrekent WerkSaam het nadelige verschil met die gemeente zonder dat de overige gemeenten daar financiële pijn van ondervinden.

Gemeenten die een lager opdrachtbedrag realiseren dan zij op basis van de verdeelsleutel zouden moeten realiseren, betalen 50% van het verschil aan WerkSaam. Gemeenten die een hoger opdrachtbedrag realiseren ontvangen een bonus als de totale toegevoegde waarde van WerkSaam hoger is dan begroot. Het bonusbedrag is het verschil tussen de gerealiseerde en de begrote toegevoegde waarde. De bonus wordt verdeeld naar rato van de extra gerealiseerde omzet per gemeente. Het totale opdrachtvolume is een opdrachtbedrag met een totale omzet van € 3.1 miljoen per jaar, met een jaarlijkse prijsindexatie die is vastgelegd in de regioafspraken met de gemeenschappelijke regelingen.

Onder omzet wordt verstaan, opdrachten die:

- aansluiten op de taakvelden van WerkSaam;
- die geschikt zijn voor de inzet van de doelgroep die WerkSaam bedient.

Het normbedrag per gemeente wordt berekend op basis van het aantal inwoners. Dit aantal wordt genomen op basis van 1 januari van het jaar waarin de begroting wordt opgesteld.

Gemeentelijke opdrachtennorm			
	Inwoners aantal (31-12-2016)	%	Normbedrag
Drechterland	19.392	9,26%	287.000
Enkhuizen	18.467	8,82%	273.000
Hoorn	72.333	34,53%	1.070.000
Koggenland	22.497	10,74%	333.000
Medemblik	43.892	20,95%	650.000
Opmeer	11.378	5,43%	168.000
Stede Broec	21.523	10,27%	319.000
Totaal	209.480	100,00%	3.100.000

Vangnetregeling

Met de Participatiewet deed per 1 januari 2015 ook een nieuw verdeelmodel voor de bepaling van de budgetten zijn intrede. Het nieuwe verdeelmodel zorgt voor een betere verdeling van de middelen over de gemeenten. Toch zijn er nog grote tekorten op het bijstandsbudget. Daarom blijft er onder de Participatiewet een compensatieregeling bestaan. Om in aanmerking te komen voor deze regeling moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende BUIG-budget, daarnaast moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort over 2016, 2017 en 2018 dat meer bedraagt dan 5%.

Investeringsbegroting

Bedrijf/Afdeling	Omschrijving		Bedrag (€)
Staf & Management totaal	Diverse ICT	AN/AV	246.000
	Diverse huisvesting en vervoer algemeen gebruik	AN/AV	591.200
BRS totaal	Vervangen vervoersmiddelen	AN/AV	205.500
Arbeidsbemiddeling totaal	Diverse werk- en transportmiddelen	AN/AV	35.000
Totaal investeringen			1.077.700

Hieronder treft u een nadere toelichting van de investeringsbehoefte in 2019:

Staf & Management / Huisvesting

De ICT investeringen hebben betrekking op uitbreiding van de functionaliteiten van een aantal automatiseringssystemen alsmede vervanging van bestaande applicaties die hun technische en/of economische levensduur hebben bereikt. Deze verdere investering in ICT is noodzakelijk ter ondersteuning van primaire en ondersteunende processen.

De investeringen in huisvesting en vervoer algemeen gebruik betreft voornamelijk:

- Verbouwing tweede fase kantoorruimtes (€ 400.000) en aanpassing van het bedrijfsterrein (€ 100.000);
- Vervanging van de poolauto's, door elektrische auto's (€ 87.000).

BRS en arbeidsbemiddeling

De investeringen bij de afdelingen BRS (Buitenruimteservice) en Arbeidsbemiddeling betreffen voornamelijk de vervanging van machines, apparatuur en vervoermiddelen die ingezet worden voor de commerciële activiteiten van WerkSaam. Vervanging vindt plaats op het moment dat een actief zijn technische of economische levensduur heeft bereikt. In een aantal gevallen wordt ook in nieuwe activa geïnvesteerd in verband met het starten van nieuwe en/of uitbreiden van bestaande commerciële activiteiten.

Meerjarenbegroting 2019-2022

Meerjarenbegroting												
Bedragen € x 1000	2019			2020			2021			2022		
Programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Arbeidsparticipatie	6.005	-6.005	0	6.204	-6.204	0	6.276	-6.276	0	6.458	-6.458	0
Begeleide Arbeidsparticipatie	22.272	-16.540	5.732	21.583	-15.986	5.597	20.920	-15.452	5.468	20.281	-14.938	5.343
Inkomensregelingen	51.318	-51.318	0	51.318	-51.318	0	51.318	-51.318	0	51.318	-51.318	0
Plus Taken	492	-492	0	492	-492	0	492	-492	0	492	-492	0
Algemene dekkingsmiddelen												
Overhead	1.929	-8.322	-6.393	2.084	-8.342	-6.258	2.687	-8.352	-5.666	2.812	-8.352	-5.541
VPB												
Onvoorzien												
Saldo baten/lasten	82.016	-82.677	-661	81.681	-82.342	-661	81.692	-81.890	-198	81.360	-81.558	-198
Toevoeging/onttrekking reserves	661		661	661		661	198		198	198		198
Resultaat	82.677	-82.677	0	82.342	-82.342	0	81.890	-81.890	0	81.558	-81.558	0

Algemeen

De meerjarenbegroting 2019-2022 volgt de laatst bekende informatie met betrekking tot de rijksvergoedingen en ontwikkeling van het bestand. Geen rekening is gehouden met loon- en prijsindexatie vanaf 2020. Dit conform de werkwijze van de Westfriese gemeenten en in afstemming met de klankbordgroep Beleid en Financiën. Loon- en prijsindexatie volgt met het opstellen van de jaarbegroting. Dan zijn de regionale afspraken over loon- en prijsindexatie bekend.

Arbeidsparticipatie

In de meerjarenbegroting 2019-2022 is het budget voor de Re-integratie gebaseerd op de publicatie van de budgetten bestemd voor de Re-integratie in de uitkering sociaal domein, die bekend is gemaakt in de septembercirculaire 2017. Het budget voor re-integratietrajecten (onderdeel re-integratie klassiek) maakt vanaf 2020 deel uit van de algemene uitkering van de gemeenten. Met het

bestuur is afgesproken dat vanaf 2020 het budget re-integratie wordt geïndexeerd. De index volgt de loon-en prijsstijging van de algemene uitkering.

De lasten arbeidsparticipatie volgen het taakstellende budget. Het stijgende subsidietekort op de WSW drukt steeds meer op de beschikbare re-integratiemiddelen. Dit heeft een negatieve invloed op de begeleiding en uitstroom van cliënten.

Begeleide Arbeidsparticipatie

Het budget is gebaseerd op de septembercirculaire 2017. De baten uit commerciële activiteiten (toegevoegde waarde) nemen af als gevolg van de afname van aantal Wsw-medewerkers. De afname wordt ingeschat op 2%. Een deel van de toegevoegde waarde wordt besteed ter dekking van een deel van de loonkosten van Beschut Werk.

De Sw-lonen nemen jaarlijks af met 4%. Dit volgt de afbouw van de Wsw-medewerkers en houdt rekening met de indexatie van lonen. De lasten Beschut Werk stijgen jaarlijks als gevolg van een stijgende taakstelling. De stijging varieert tussen de 3% en 5%.

Inkomen

De rijksbijdrage is gebaseerd op de voorlopige BUIG-budgetten 2018 (publicatie september 2017). De terugontvangsten zijn gelijk gehouden aan de realisatie 2017.

We gaan er vanuit een gelijkblijvend bestand ten opzichte van 2019. Verder verwachten wij meer inzet van het instrument loonkostensubsidie. De ontwikkelingen met betrekking tot de loondispensatie zijn op het moment van het opstellen van dit document niet bekend en niet verwerkt.

Plus, extra en overige taken

In de meerjarenraming 2019-2022 zijn de bedragen gelijk aan de begroting 2019. We gaan uit van de bekende taken voor 2019 omdat er over andere taken geen besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Overhead

De stijging van de overhead betreft de ontwikkeling van de afschrijvingskosten. De toegevoegde waarde wordt in mindering gebracht van de overheadkosten.

Meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen

Specificatie verloop Reserves (x € 1.000)	1-1-2019	Mutaties 2019	1-1-2020	Mutaties 2020	1-1-2021	Mutaties 2021	1-1-2022	Mutaties 2022	1-1-2023
Algemene reserves	2.198		2.198		2.198		2.198		2.198
Bestemmingsreserve in mindering van bijdrage gemeenten	926	-463	463	-463	0		0		0
Bestemmingsreserve huisvesting	3.595	-148	3.447	-148	3.299	-148	3.151	-148	3.003
Bestemmingsreserve verlofrisico	142	-20	122	-20	102	-20	82	-20	62
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	129	-30	99	-30	69	-30	39	-30	9
Gerealiseerd resultaat	0								
	6.990	-661	6.329	-661	5.668	-198	5.470	-198	5.272

Specificatie verloop Voorzieningen (x € 1.000)	1-1-2019	Mutaties 2019	1-1-2020	Mutaties 2020	1-1-2021	Mutaties 2021	1-1-2022	Mutaties 2022	1-1-2023
Onderhoudsegalisatievoorziening	1.251	76	1.327	76	1.403	76	1.479	76	1.555
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	436	30	466	30	496	30	526	30	556
	1.687	106	1.793	106	1.899	106	2.005	106	2.111

Toelichting op het meerjarenverloop van de voorzieningen:

- Aan de onderhoudsregalisatievoorziening wordt jaarlijks een bedrag van € 126.000 toegevoegd. Dit bedrag volgt uit het onderhoudsplan. Ook vindt een onttrekking plaats van € 50.000 voor de uitvoering van het onderhoudsplan.
- De toevoegingen op de voorziening verplichtingen, verliezen en risico's betreft een inschatting op basis van ervaringscijfers.

Vaststelling algemeen bestuur

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland op 12 juli 2018.

De voorzitter,

De directeur,

D. te Grotenhuis

M.J. Dölle

Bijlage 1 : Lijst van afkortingen

AP	Ambtelijk personeel
Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BOR	Bijzondere ondernemingsraad
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstand Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DMS	Document Management System
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MBU	Met Behoud van Uitkering
MT	Managementteam
NGP	Niet gesubsidieerd personeel
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarkt
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TW	Toegevoegde waarde
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WML	Wet minimumloon
WP	Werkpartner
WSP	WerkgeversServicepunt
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en sociale premies
WWB	Wet werk en bijstand

Bijlage 2: Overzicht per gemeente

2019	Gemeente Omschrijving	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
Arbeidsparticipatie									
	Baten - Rijk 90%	129.579	504.658	2.554.532	165.706	520.324	118.853	386.917	4.380.568
	Baten - Rijk CL	14.398	0	0	0	57.814	13.206	0	85.417
	Lasten	-143.976	-504.658	-2.554.532	-165.706	-578.138	-132.059	-386.917	-4.465.985
	sub-totaal	0	0	0	0	0	0	0	0
	Bijdrage directe kosten	-94.550	-144.772	-761.407	-103.428	-258.789	-57.670	-118.110	-1.538.726
Begeleide Arbeidsparticipatie									
WSW	Baten - Rijk	1.106.973	1.530.204	4.949.364	752.449	2.158.893	364.980	1.765.506	12.628.370
	Baten - Re-integratiebudget	141.650	200.925	597.734	90.937	278.396	41.138	229.294	1.580.073
	Lasten	-1.248.622	-1.731.129	-5.547.098	-843.386	-2.437.290	-406.118	-1.994.800	-14.208.443
	sub-totaal	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschut werk	Personeelskosten	-15.765	-27.589	-137.946	-19.707	-43.355	-11.824	-27.589	-283.776
	sub-totaal	-15.765	-27.589	-137.946	-19.707	-43.355	-11.824	-27.589	-283.776
	Bijdrage directe kosten	-117.142	-198.446	-1.037.489	-129.635	-330.948	-73.931	-160.354	-2.047.945
Inkomen									
BUIG	Baten - Rijk	2.208.313	4.598.287	22.880.515	2.254.299	7.486.009	1.461.734	3.699.060	44.588.217
	Baten - Terugontvangsten	52.000	120.000	530.000	93.000	168.000	52.000	64.000	1.079.000
	Lasten	-2.281.441	-4.870.256	-23.661.955	-2.662.843	-7.687.272	-1.478.418	-3.844.586	-46.486.771
	sub-totaal; eigen bijdrage BUIG	-21.128	-151.969	-251.440	-315.544	-33.263	35.316	-81.526	-819.554
BBZ	Baten - rijksbijdrage	13.278	40.045	241.658	22.400	80.890	-22.099	-11.806	364.366
	Baten - terugontvangsten	14.000	25.000	150.000	11.000	108.000	38.000	50.000	396.000
	Lasten	-25.000	-70.000	-425.000	-38.000	-190.000	-7.000	-30.000	-785.000
	sub-totaal; eigen bijdrage BBZ	2.278	-4.955	-33.342	-4.600	-1.110	8.901	8.194	-24.634
	Bijdrage directe kosten	-231.447	-392.084	-2.049.844	-256.129	-653.878	-146.071	-316.824	-4.046.277
Plustaken									
	Baten	0	14.000	334.000	14.000	86.000	16.000	26.000	490.000
	Lasten	0	-14.000	-334.000	-14.000	-86.000	-16.000	-26.000	-490.000
	sub-totaal	0	0	0	0	0	0	0	0
	Bijdrage directe kosten	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage bedrijfsvoering									
	Totale bijdrage directe kosten	-443.139	-735.302	-3.848.740	-489.192	-1.243.615	-277.671	-595.288	-7.632.949
	Indirecte kosten	-476.033	-806.426	-4.216.052	-526.798	-1.344.876	-300.433	-651.632	-8.322.250
	Toegevoegde waarde incl Beschut	328.035	553.548	2.903.014	363.879	925.878	207.517	450.028	5.731.899
	Vrijval reserve	37.413	68.414	336.647	39.396	107.743	22.474	48.914	661.000
	Bijdrage bedrijfsvoering 2019 (ontwerpbegroting)	-553.725	-919.767	-4.825.131	-612.716	-1.554.871	-348.113	-747.978	-9.562.300
	Bijdrage bedrijfsvoering 2018 (VJN)	-511.951	-932.282	-4.574.953	-538.872	-1.468.271	-308.244	-671.053	-9.005.625
	Verschil	-41.773	12.515	-250.178	-73.844	-86.599	-39.869	-76.925	-556.675

Bijlage 3: Overzicht bijdrage gemeenten apparaatskosten

Bedragen in * € 1.000	Begroting 2018	VJN 2018	Begroting 2019
Arbeidsparticipatie	1.324.062	1.591.219	1.538.726
Begeleide Arbeidsparticipatie	1.929.000	1.961.781	2.047.945
Inkomensregelingen	3.270.953	3.905.673	4.046.277
Overhead	2.293.071	1.546.951	1.929.351
Totaal bijdragen gemeenten	8.817.087	9.005.625	9.562.300